

SOTSIAALKINDLUSTUSAMET

Pansionaat OÜ
pansionaat.pansionaat@gmail.com
Viljandi mnt 4/3, Halliste alevik, Mulgi vald
69501, Viljandi maakond

25.04.2025 nr 5.1-3/11723-1

JÄRELEVALVE AKT

I. ÜLDSÄTTED

- 1.1. Järelevalve teostamise õiguslik alus: sotsiaalhoolekande seaduse (SHS) § 157 lõige 1.
- 1.2. Järelevalve teostamisel kontrolliti väljaspool kodu osutatava üldhooldusteenuse (ÜHteenus) osutamise vastavust [SHSis](#) ja sotsiaalkaitseministri 19.06.2023 määruses nr 36 „[Nõuded väljaspool kodu osutatavale ööpäevaringsele üldhooldusteenusele](#)“ (määrus) sätestatud nõuetele ning majandustegevuse nõuete täitmist tulenevalt majandustegevuse seadustiku üldosa seaduse (MSÜS) § 30 lõikest 2.
- 1.3. Järelevalve teostamise koht: Viljandi mnt 4/3, Halliste alevik, Mulgi vald, Viljandi maakond, 69501.
- 1.4. Paikvaatluse aeg: 02.04.2025
- 1.5. Järelevalve teostajad: Sotsiaalkindlustusameti (SKA) üldosakonna järelevalve talituse juhtivspetsialist Svetlana Kubpart (järelevalvemeeskonna juht) ja peaspetsialist Tõnis Palgi.
- 1.6. Järelevalvemenetluses kasutatud meetodid: paikvaatlus, dokumentide vaatlus ja analüüs, vestlused, e-kirjavahetus, päringud andmeregistrites STAR, MTR, TÖR.
- 1.7. Järelevalvetoimingute juures osales Pansionaat OÜ juhataja Merle Palk.

II. JÄRELEVALVE TULEMUSED

SKA tuvastas, et Pansionaat OÜ ei ole järginud/täitnud järgmisi õigusaktides sätestatud nõudeid:

- 2.1. **SHS § 21 lõike 2** alusel koostab teenuseosutaja koostöös teenuse saajaga või juhul, kui teenuse saaja pole kontaktne, teenuse rahastajaga 30 päeva jooksul teenuse osutamise alustamisest arvates isikule hooldusplaani.
Kontrollitud hooldusplaanid ei olnud koostatud ettenähtud ajavahemikus.
- 2.2. **SHS § 21 lõike 3** alusel hinnatakse hooldusplaani koostamisel hooldusvajaduse kõrval ka tervishoiuteenuse vajadust. Hinnangu tervishoiuteenuse vajadusele annab vastava kvalifikatsiooniga tervishoiutöötaja.
Kontrollitud hooldusplaanides puudusid tervishoiutöötaja hinnangud vajalike tervishoiuteenuste osas.

- 2.3. **SHS § 21 lõike 5** alusel vaatab teenuseosutaja hooldusplaani üle vähemalt üks kord poolaastas. Vajaduse korral korrigeerib teenuseosutaja ülevaatamise tulemusel hooldusplaani. Hooldusplaani ei kajasta teenusele asumise kuupäeva ja varasemaid hooldusplaani versioone. Järelevalvemenetluse ajal leidis kinnitust, et hooldusplaani ei olnud üle vaadatud vähemalt üks kord poolaastas.
- 2.4. **SHS § 22 lõike 2** alusel peab teenuseosutaja, kes osutab teenust osutamisel ööpäevaringselt, tagama vastava personali olemasolu ööpäevaringselt, kui see on vajalik hooldusteenust saavate isikute hooldusplaanis kindlaks määratud tegevuste ja toimingute sooritamiseks. Kontrollitud ajavahemikus oli kaheksal korral tööl kahe tegevuskoha peale vaid üks abihooletustöötaja, sealjuures ühel päeval vaid 11 tundi. Järelevalvemenetluse edenedes ilmnis, et juhataja oli omal algatusel edastanud SKAle muudetud töögraafikud ja tegelikkuses on tavapärane, et öösiti on kohal vaid üks töötaja (peamiselt B-majas), millele andis kinnitust ka edastatud töökorraldusjuhend päevasele ja ööpäevasele töötajale.
- 2.5. **SHS § 22 lõike 3** alusel osutavad hooldusteenust vahetult hooletustöötaja ja abihooletustöötaja ning abihooletustöötaja tööd juhendab hooletustöötaja. Tööajatabelitest (jaanuar-märts 2025) nähtub, et abihooletustöötajad töötasid ilma hooletustöötaja juhendamiset 04.01.2025, 20.01.2025, 24.01.2025, 28.01.2025, 10.02.2025, 06.03.2025, 13.03.2025 ja 14.03.2025.
- 2.6. **SHS § 154 lõike 3** alusel lisatakse sotsiaalteenuse osutaja tegevusloale muuhulgas ka tegutsemiseks lubatud tegevuskoht. Teenuseosutaja osutab teenust kahes tegevuskohas, millest vaid üks on kantud tegevusloale.
- 2.7. **MSÜS § 30 lõike 2**, mis kohustab ettevõtjat teatama tegevusloa kontrolliesemega ja kõrvaltingimustega seotud asjaolude muutumisest tegevusloa andmiseks pädevale majandushaldusasutusele viivitamata, kuid hiljemalt viie tööpäeva jooksul. Hooletukodu MTRi andmete kontrollimisel ja võrdlemisel TÖR andmetega selgus, et Hooletukodu ei ole hiljemalt viie tööpäeva jooksul teavitanud tegevusloa kontrolliesemega seotud muudatustest SKAd. T. R. töösuhe lõppes 23.02.2025 ning K. A. töösuhe algas 15.02.2025, kumbagi muutust polnud MTRis kajastatud..
- 2.8. **SoMm 19.06.2023 määruse nr 36 § 2 lõike 5 punkti 8** kohaselt tuleb teenusesaajaid abistada ja juhendada üle keha pesemisel ning teostada üle keha pesu vastavalt vajadusele, kuid mitte harvem kui üks kord nädalas. Teenusesaajate hooletustoimingute töölehtedelt, töökorraldusjuhendist ja hooldusplaanidest nähtub, et teenusesaajaid ei pesta vähemalt üks kord nädalas.
- 2.9. **SoMm nr 36 § 2 lõike 7**, mille järgi peab teenuseosutaja toetama teenusesaaja füüsilist, vaimset ja sotsiaalset aktiivsust. Määruse nr 36 § 2 lõike 7 punkti 1 kohaselt on füüsilise, vaimse ja sotsiaalse aktiivsuse toetamisega seotud toiminguteks jõukohaste ja mõtestatud tegevuste korraldamine. Vestlustest töötajate ja teenusesaajatega selgus, et aktiveerivaid tegevusi teenusesaajatele igapäevaselt pigem ei pakuta.

Arvestades asjaolu, et Pansionaat OÜ teenuse osutamisel on sarnaseid rikkumisi, mis ka 2024. aastal (järelevalveakt 5.1-3/21792-1) ja varasemalt ka 2021. aastal (järelevalveakt nr 5.1-3/14910-3), leiab SKA, et ettekirjutuse tegemine on vajalik, et lõpetada rikkumine võimalikult kiiresti. Ettekirjutus tehakse eraldi haldusaktiga.

III. JÄRELEVALVEMENETLUSE KOKKUVÕTE

23.01.2025 edastati SKAle info juhtumist, kus oli alust kahtlustada Pansionaat OÜ-s üldhooletusteenusel oleva isiku hooletusse jätmise. SKA algatas riikliku järelevalve 25.03.2025 ning etteatamata paikvaatlus viidi läbi 02.04.2025. Hooletukodule on 23.12.2019 väljastatud tähtjatu tegevusluba (SÜH000126) Viljandi mnt 4, Halliste alevik, Mulgi vald, Viljandi maakond. ÜHteenuse osutamine on lubatud maksimaalselt 50-le inimesele. Paikvaatluse päeval oli teenusel 47 inimest. Sotsiaalteenuste ja -toetuste andmeregistri (STAR) andmetel oli seisuga 25.03.2025 hooletukodu nimekirjas 40 teenusesaajat (7 teenusesaajat oli STARi kantud ettevõtte eelmise ärinimega Mulgi Häärber OÜ). Majandustegevuse registrisse (MTR) oli seisuga 25.03.2025 kantud 10 teenust vahetult osutavat töötajat (neist 3 abihooletustöötajat). Hooletukodu [veebilehel](#) on avaldatud ÜHteenuse osutamist puudutav teave: Hooletukodu kontaktandmed, asukoht, teenuste kirjeldus, kohamaksumuse info (1150 eurot kuus, sh

hoolduskomponent ühe inimese kohta 700 eurot kuus). Hooldekodus on väljatöötatud töökorralduse ja teenuse osutamisega seotud juhiseid, et reguleerida hooldustöötajate tööd ja struktureerida teenusesaajate päevakava.

Hooldekodu tegutseb kahes hoones (A ja B majad), kummaski hoones pakutakse teenust kuni 25le teenusesaajale. Mõlemad hooned on kahekordsed, kus tubades on 2-4 teenusesaajat. A-majja majutatakse enamjaolt iseseisvalt liikuvad, B-majja suurema hooldusvajadusega teenusesaajad. Teenusesaajad saavad abi kutsuda kutsunginuppudega. Kutsungisüsteeme on kaks ja olenevalt sellest, millist kasutatakse, tuleb häire kas hooldustöötaja telefonile või juhataja kabinetti. Asutuses pole tootlustajat ning toit tellitakse väljastpoolt, põhitoitkord on kolm, lisaks õhtuode. Hommikusöögi valmistab hooldustöötaja.

Territoorium ei ole piiratud, samuti on krundil hooneid, milles ei osutata ÜHteenust. Kuna üks hoonetest on kehvast seisukorras, soovib SKA sinna ligipääsu piirata elanike ohutuse tagamiseks.

3.1. Majandustegevusnõuete täitmine

MSÜS § 30 lõike 2 kohaselt on tegevusloa omajal kohustus teavitada tegevusloa väljaandjat (SKA) hiljemalt viie tööpäeva jooksul muudatustest, mil hooldustöötaja või abihooldustöötaja tööleping on sõlmitud või on tööleping lõpetatud. Tegevusloa väljastajal peab olema võimalus kontrollida hooldustöötaja või abihooldustöötaja vastavust nõuetele.

SKA seisukoht: majandustegevusnõuded ei ole täidetud, sest ühe töötaja andmed, kellega töösuhe on lõpetatud, pole MTRist eemaldatud ja uus töötaja pole MTRi lisatud. Teenuseosutaja kõrvaldas rikkumise järelevalve menetluse jooksul.

3.2. SHSis ja määruses nr 36 sätestatud nõuete täitmine

3.2.1. SHS § 20 lõike 1 alusel on üldhooldusteenuse eesmärgiks turvalise keskkonna ja toimetuleku tagamine täisealisele isikule, kes terviseseisundist, tegevusvõimest või elukeskkonnast tulenevatel põhjustel ei suuda kodustes tingimustes ajutiselt või püsivalt iseseisvalt toime tulla. Kontrollitud töögraafikute alusel on päevasel ajal A ja B majades korraga tööl kokku kuni 3 töötajat, kuid ööseks jääb kahe maja peale vaid üks hooldustöötaja. See ei taga A-maja teenusesaajate turvalisust ja elanikud on enamuse õhtust omakeskis. See on viinud olukorran, kus mitu elanikku tarvitab regulaarselt alkoholi, segades sellega nii teisi teenusesaajaid, kui ohustades iseenda tervist, kuna alkoholi tarvitamise ajal on hooldustöötaja võtnud vastu otsuse nendele elanikele ravimeid mitte anda. Kuigi teenuseosutaja on teadlik A-maja elanike alkoholiprobleemidest, ei ole sellega tegeletud ja probleemi pigem ignoreeritakse. Järelevalves ei leidnud kinnitust pöörduja seisukoht, et üks teenuseosutajatest oleks jäänud hooletusse. Hooldustöötaja töökorra alusel on kohustuslik jälgida voodikesksete teenusesaajate vedelikutarbimist, vajadusel rakendada asendiravi. Söögist keeldumine ja muud tähelepanekud tervise ja heaolu kohta märgitakse hooldustöötajate märkmikusse. Rakendatakse erinevaid seirelehti, mis on köidetud teenusesaaja hooldusplaani juurde. Nimetatud teenusesaaja oli üldhooldusteenusel Pansionaat OÜ-s mitu aastat, enne kui tervis ootamatult halvenes. Keerulisemaks tegi hooldusteenuse osutamise dementsuse ilmingud.

SKA seisukoht: teenuseosutaja ei ole taganud teenusesaajatele A-majas korda ja turvalist keskkonda.

3.2.2. SHS § 20 lõigete 2 ja 3 ja määruse § 2 lõigete 1 – 4 alusel tuleb teenuseosutajal tagada üldhooldusteenuse saajale hooldustoimingud ning muud toetavad teenused, mis on määratud kindlaks teenusesaaja hooldusplaanis. Hooldustoimingud jagunevad isikuhooldustoiminguteks, terviseseisundiga seotud toiminguteks ning füüsilise, vaimse ja sotsiaalse aktiivsuse toetamisega seotud toiminguteks. Kõigi hooldustoimingute tegemisel tuleb teenuseosutajal tagada teenusesaajale privaatsus, tema tahte ja võimekuse arvestamine ning enne hooldustoimingu tegemist selle sisu selgitamine.

Teenuseosutajal tuleb teenusesaaja lähedasele/kontaktisikule anda viivitamatult teavet, kui teenusesaaja seisundis on olulisi muutusi ning võimaldada tutvuda hooldusplaaniga.

SKA seisukoht: Hooldekodu tagab SHS § 20 lõigete 2 ja 3 ja määruse § 2 lõigete 1 – 4 alusel teenusesaajale hooldustoimingud ja muud toetavad teenused.

3.2.3. Määruse § 2 lõikes 5 loetletud isikuhooldustoimingud

Hooldekodu tagab teenusesaajatele järelevalve ja hooldustoimingud, mida teostatakse lähtudes teenusesaaja abivajadusest. Hooldustöötajad abistavad ja juhendavad teenusesaajaid söömisel, joomisel, hügieenitoimingutel. Registreeritakse mitmeid erinevaid hooldustoiminguid (nt üldpesu, küüne lõikuse, habemehooldus, voodipesu vahetamine).

Toitlustatakse nii söögisaalis kui teenusesaajate tubades. Teenusesaajate hulgas on nii dementsusega inimesi kui ka erinevate haiguste tõttu voodikeskseid. Hooldekodu töötajad peavad abivahendite hulka Hooldekodus piisavaks. Enamik teenusesaajad kasutavad oma isiklikke rõivaid ja jalatseid. Hooldekodul on ka riide tagavara. Riide pesemine, markeerimine ja puhastamine on Hooldekodus korraldatud. Teenusesaajate riided pestakse kohapeal. Hooldekodus abistatakse ja juhendatakse teenusesaajaid üle keha pesemisel, abistatakse küünte, juuste ja habeme korrastamisel, korraldatakse vajadusel transport väljapoole maja. Pesemisgraafikutest nähtub, et teenusesaajate üle keha pesemine on harvem kui SoMm nr 36 § 2 lõike 5 punkti 8 alusel ette nähtud ning jääb 7-14 päeva vahele.

Vajadusel toetatakse nii teenusesaajat kui tema lähedast elulõputoimingutes.

SKA seisukoht: Hooldekodu tagab määruse § 2 lõikes 5 loetletud isikuhooldustoimingud, välja arvatud üle keha pesemine, mis on korraldatud harvem kui ette nähtud.

3.2.4. Määruse § 2 lõikes 6 loetletud terviseseisundiga seotud toimingud

Hooldekodus töötab kaks osajaga meditsiiniõde. Infovahetuseks hooldustöötajate ja meditsiiniõe vahel on märkmik. Palju infot edastatakse ka suuliselt. Hooldustöötajad oskavad ära tunda lamatisi ja ohtlikke terviseseisundeid, anda esmaabi, jälgida üldist terviseseisundit. Infot jagatakse meditsiiniõe ja juhatajaga, vajadusel kutsutakse kiirabi. Terviseseisundiga seotud toiminguks on ka abistamine ja juhendamine ravimite manustamisel. Meditsiiniõde tellib elanike retseptiravimeid ja pikendab retsepte. Retseptiravimid asuvad medõe kabinetis ja on asetatud tepsidesse vastavalt teenusesaajate ravimivajadustele. Kukkumisrisi ennetamiseks on seintel käsipuud, ukسلävedel ülesõidud.

SKA seisukoht: Hooldekodu tagab määruse § 2 lõikes 6 loetletud terviseseisundiga seotud toimingud.

3.2.5. Määruse § 2 lõikes 7 loetletud füüsilise, vaimse ja sotsiaalse aktiivsuse toetamisega seotud toimingud

Analüüsitud hooldusplaanides oli kavandatud teenusesaajatele füüsilise, vaimse ja sotsiaalse aktiivsuse toetamisega seotud toiminguid (nt vestlused teiste teenusesaajatega ja töötajatega, füüsilist aktiivsust toetavad tegevused, televiisori vaatamine ja lähedastega suhtlemine), kuid tulenevalt töötajate vähesusest ning hooldustöötaja lisaülesannetest (hommikusöögi valmistamine, koristamine), ei jää nendeks aega. Hea ilmaga on liikuvatel teenusesaajatel võimalik värskes õhus viibida. Lähedastega suhtlemist toetatakse ning külastajate kohtumist teenusesaajatega ei piirata, palutakse lihtsalt arvestada eakate päevakava ja hooldustoimingute tegemisega.

SKA seisukoht: Hooldekodu ei taga määruse § 2 lõikes 7 loetletud füüsilise, vaimse ja sotsiaalse aktiivsuse toetamisega seotud toiminguid.

3.2.6. SHS § 21 lõige 1-5 (hooldusplaani koostamine)

SHS § 21 lõike 1 kohaselt peab kohaliku omavalitsuse üksus (KOV) inimese ÜHteenusele suunamise haldusaktis (nt korraldus) või halduslepingus koos teenust saava inimese ja teenuse osutajaga määrama kindlaks toimingud, mis tagavad inimesele turvalise keskkonna ja toimetuleku (sh põhivajaduste katmise). Viljandi linna ja Viljandi valla

sotsiaaltöötajad selgitasid, et hooldusteenusele suunamisel koostatakse haldusakt, mis sisaldab abivajaduse hindamise tulemusi, abivajaduse ulatust ja teenuse rahastamist. Kõrvalabi vajaduse määra tulenevad toimingud pannakse kirja hindamisdokumendis.

SHS § 21 lõigetes 1 kuni 5 on kirjas nõuded, millele peavad vastama teenuseosutaja koostatavad hooldusplaanid, et tagada teenusesaajale turvaline ja tema abivajadusest lähtuv keskkond. Hooldusplaan tuleb koostada 30 päeva jooksul alates teenuse osutamise alguskuupäevast, kaasates koostamisse teenusesaaja või teenuse rahastaja (lõige 2), koos hooldusvajadusega tuleb ära hinnata tervishoiuteenuse vajadus vastava kvalifikatsiooniga tervishoiutöötaja poolt (lõige 3), kirjas peavad olema hooldusteenuse osutamise eesmärk, eesmärgi saavutamiseks vajaminevad tegevused ning sagedus ja teenuseosutaja hinnang eesmärgi saavutamise kohta (lõige 4) ning hooldusplaanid peab üle vaatama ja vajadusel korrigeerima vähemalt kord poolaastas. Määruse § 2 lõike 1 kohaselt tuleb teenuseosutajal teenusesaajale tagada hooldustoimingud ning muud toetavad ja toimetulekut tagavad toimingud ja teenused, mis on määratud hooldusplaanis.

SKA seisukoht: Hooldekodu ei täida SHS § 21 lõiget 3, kuna hooldusplaanis puudub hinnang tervishoiuteenuse vajadusele. Tervishoiutöötaja peab läbi viima inimese tervise seisundi hindamise, tutvuma terviseportaalil oleva terviseinfoga, seadma eesmärgid ja sõnastama tegevused (nt ravimitega seotud tegevused, asendiravi, tervise seisundist tulenevad käitumuslikud iseärasused, vedelikutarbimise vajaduse jälgimine, kukkumisohuga seotud tegevused, elutähtsate näitajate jälgimine) jms.

3.2.7. SHS § 22 lõiked 1 kuni 5 sätestavad teenuseosutaja kohustuse tagada ööpäevaringselt personali olemasolu, kelle kvalifikatsioon ja koormus võimaldavad tegevusi ja toiminguid viisil, mis on kindlaks määratud hooldusteenust saavate isikute hooldusplaanis. Hooldusteenust osutavad vahetult hooldustöötaja ja abihooldustöötaja, viimase tööd juhendab hooldustöötaja. SHS § 22 lõike 5 kohaselt ei tohi teenust vahetult osutada isik, kelle karistus tahtlikult toimepandud kuriteo eest võib ohtu seada teenust saada õigustatud isiku elu, tervise ja vara. Järelevalve käigus kontrolliti karistusregistrist teenust vahetult osutavate töötajate karistust, Hooldekodu töötajatel SHS § 22 lõikes 5 sätestatud töötamise piiranguid ei tuvastatud. Pansionaat OÜ edastas järelevalvemenetluse käigus töötajate nimekirja 10 hooldus- ja abihooldustöötaja andmetega, neist 9 olid kantud MTRi ja nende vastavust nõuetele oli võimalik kontrollida. Ühe töötaja andmed lisati MTRi järelevalvemenetluse jooksul. Töötamise registrisse (TÖR) olid samuti kõik töötajad kantud.

SKA seisukoht: Hooldekodu ei täida SHS § 22 lõiget 3, kuna abihooldustöötajad töötasid ilma hooldustöötaja juhendamiset kontrollitud ajavahemikus vähemalt 11 korral. Lisaks esitas Hooldekodu juhataja teadlikult muudetud andmeid töögraafikute kohta, et varjata rikkumist.

SKA seisukoht: Hooldekodu on täitnud SHS § 22 lõigetest 1, 4 ja 5.

Käesoleval hetkel ei ole Hooldekodul veel täidetud nõue töötajate arvule, mis tuleneb määruse §st 3 (rakendub 01.07.2026). Selle täitmiseks piisaks kahe hooldustöötaja kohalolekust kuni 36 teenusesaaja kohta öisel ajal ning kolme hooldustöötaja või abihooldustöötaja kohalolekust kuni 12 teenusesaaja kohta päevasel ajal 12 järjestikuse tunni jooksul (kokku ööpäevas 5 töötajat).

3.2.8. SHS § 22¹ lõike 6 kohaselt avalikustab ÜHteenuse osutaja teenuskoha maksumuse hooldustöötajate ja abihooldustöötajate tegelike kulude (tööjõukulud, tööriietuse, isikukaitsevahendite, tervisekontrolli, vaksineerimise, koolituse ja supervisioonide kulud) maksumuse ühe teenusesaaja kohta. Hooldekodu ÜHteenuse kohamaksumus on 1150 eurot kuus, sh hoolduskomponent ühe inimese kohta on 700 eurot. Rahandusministeeriumi koostatud hoolduskulu mudeli soovitusliku näidiskalkulaatori andmetel (2024. a) peaks Hooldekodus hoolduspersonali kulu esitatud personaliandmete põhjal olema ühe teenusesaaja kohta 456 eurot kuus. Kalkulaatoris on hooldus- ja

abihooldustöötaja töötasudena arvesse võetud meditsiinisüsteemis töötavate hooldus- ja abihooldustöötajate töötasud.

SKA seisukoht: Hooldekodu on täitnud SHS § 22¹ lõike 6 nõude.

TÄHELEPANEKUD/ETTEPANEKUD/SOOVITUSED

- 4.1. Täiendada teenusesaajate vaba aega tähendusrikaste tegevustega. Vabaajategevuste arendamiseks teha koostööd Dementsuse Kompetentsikeskusega.
- 4.2. Võimaldada hooldustöötajatel keskenduda oma põhitööle- hooldustoimingutele, või korraldada hooldustöö selliselt, et toidu valmistamise ajal ei jääks teenusesaajad järelevalveta.
- 4.3. Kuna alkoholitarvitamine on probleemiks (peamiselt A-majas), leida võimalusi selle takistamiseks (nt viia sisse vastav punkt lepingusse).
- 4.4. Piirata ligipääsu krundil asuvatele nendele hoonetele, mis võivad kujutada ohtu teenuseosutajatele.
- 4.5. Viia vastavusse andmed STAR registris (siduda eelmise äriühingu nime all olevad seitse teenusesaajat registris Pansionaat OÜ-ga).

(allkirjastatud digitaalselt)
Svetlana Kubpart
juhtivspetsialist (järelevalve)